TÜRKİYE'DE GÖRÜLEN TOPRAK TİPLERİ

HÜSEYİN ŞİMŞEK

TOPRAK OLUŞUMUNDA ETKİLİ OLAN FAKTÖRLER

İklim

Sıcaklık koşulları, nem ve yağış koşulları toprak oluşumunda etkilidir.
Karadeniz ikliminde aşırı yağış olduğu için Kahverengi orman topraklarının görülmesi
Yarı kurak bölgelerde tuzlu ve kireçli toprakların görülmesi

Yer şekilleri

Yer şekilleri toprak oluşumunu erozyon, eğim ve engebe özellikleri ile etkiler.
Eğim arttıkça erozyon artar ve toprak oluşumu zorlaşır.
Eğimin az olduğu yerlerde toprak oluşumu daha kolay gerçekleşir. Toprak daha derin bir yapıya sahip olur.

Kayaçların özelliği

Yumuşak ve çözülmeye dirençsiz kayaçlarda ayrışma daha çabuk olacağı için toprak oluşumu hızlanır.
Çözülmeye dirençli topraklarda ayrışma daha geç olur ve toprak oluşumu yavaşlar.

Canlılar

Canlı kalıntıları toprağa karışarak toprağın organik madde bakımından zengin olmasını sağlar.

Zaman

Normal koşullarda 1cm3 toprağın oluşması için 75 yıl zamana ihtiyaç vardır. Bu süre iklim ve kayaç özelliğine göre değişiklik gösterebilir.

TAŞLARIN ÇÖZÜLMESİ

1.Mekanik (Fiziksel) Çözülme

Dış kuvvetlerin etkisiyle kayaların fiziki yapılarında görülen parçalanma ve ayrışma olayıdır.

Sıcaklık farkı fazla, yağış az ise mekanik çözülme artar. Ülkemizde ise iç bölgelerde fazladır.

2. Kimyasal Çözülme

Kayaları oluşturan unsurların eriyerek ayrışması olayıdır.

Yağış miktarı ve sıcaklık arttıkça kimyasal çözülme artar. Ülkemizde ise kıyı kesimlerde fazladır.

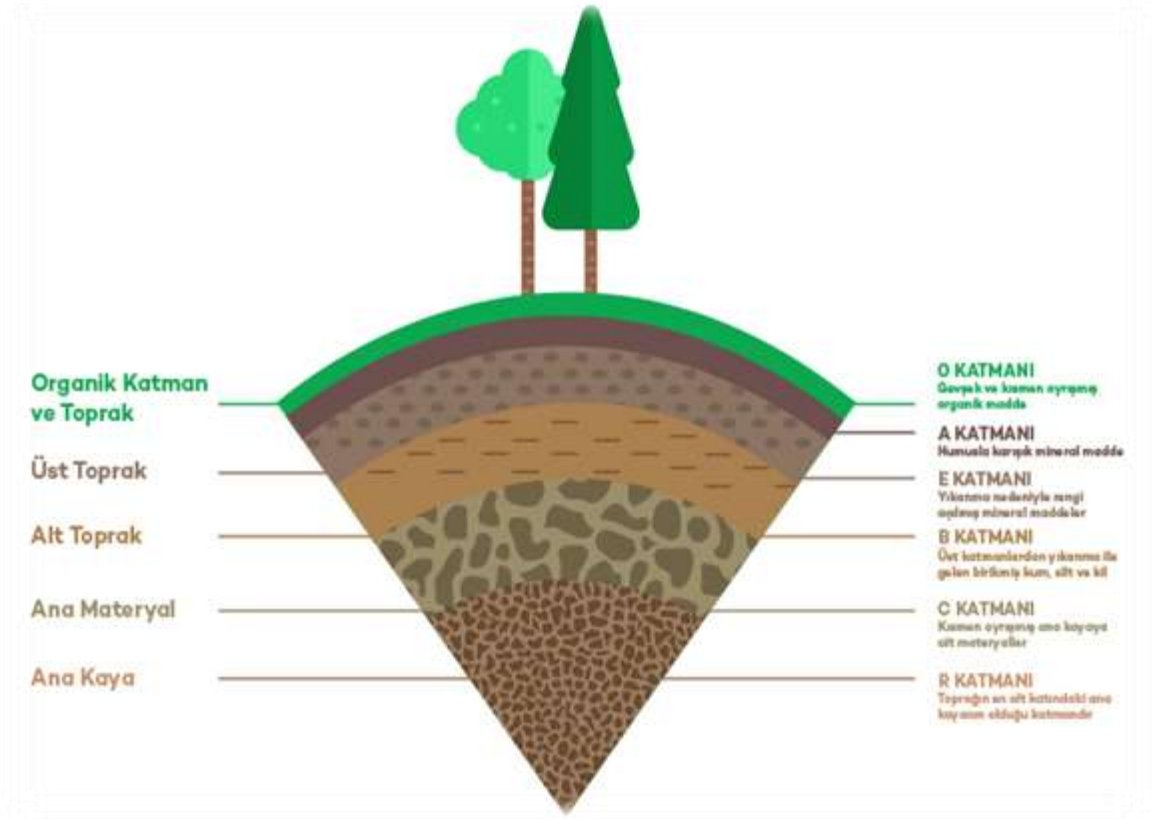

Türkiye'de farklı toprak tiplerinin oluşmasında;

- Farklı iklim tiplerinin görülmesi,
- Kayaç yapıları
- Yeryüzü şekilleri
- Bitki örtüsünün farklı olması etkili olmuştur.

NOT: Yağışın fazla olduğu iklimlerde yıkanma olayı fazla olduğundan topraklar tuz ve kireç mineralleri yönüyle fakirdir. Kurak iklim bölgelerinde ise tuz ve kireç oranı fazladır.

Horizon, kelime anlamı olarak toprağı meydana getiren katmanlara horizon adı verilir. Toprak profiline yüzeyden alta doğru bakıldığında toprağın renk, yapı ve bünye gibi fiziksel özellikleri ile asitlik, besin kapasitesi gibi kimyasal özelliklerinin değiştiği görülür. Toprak profilinde görülen bu değişme ve horizonlaşma durumuna bağlı olarak sınıflandırılmaktadır

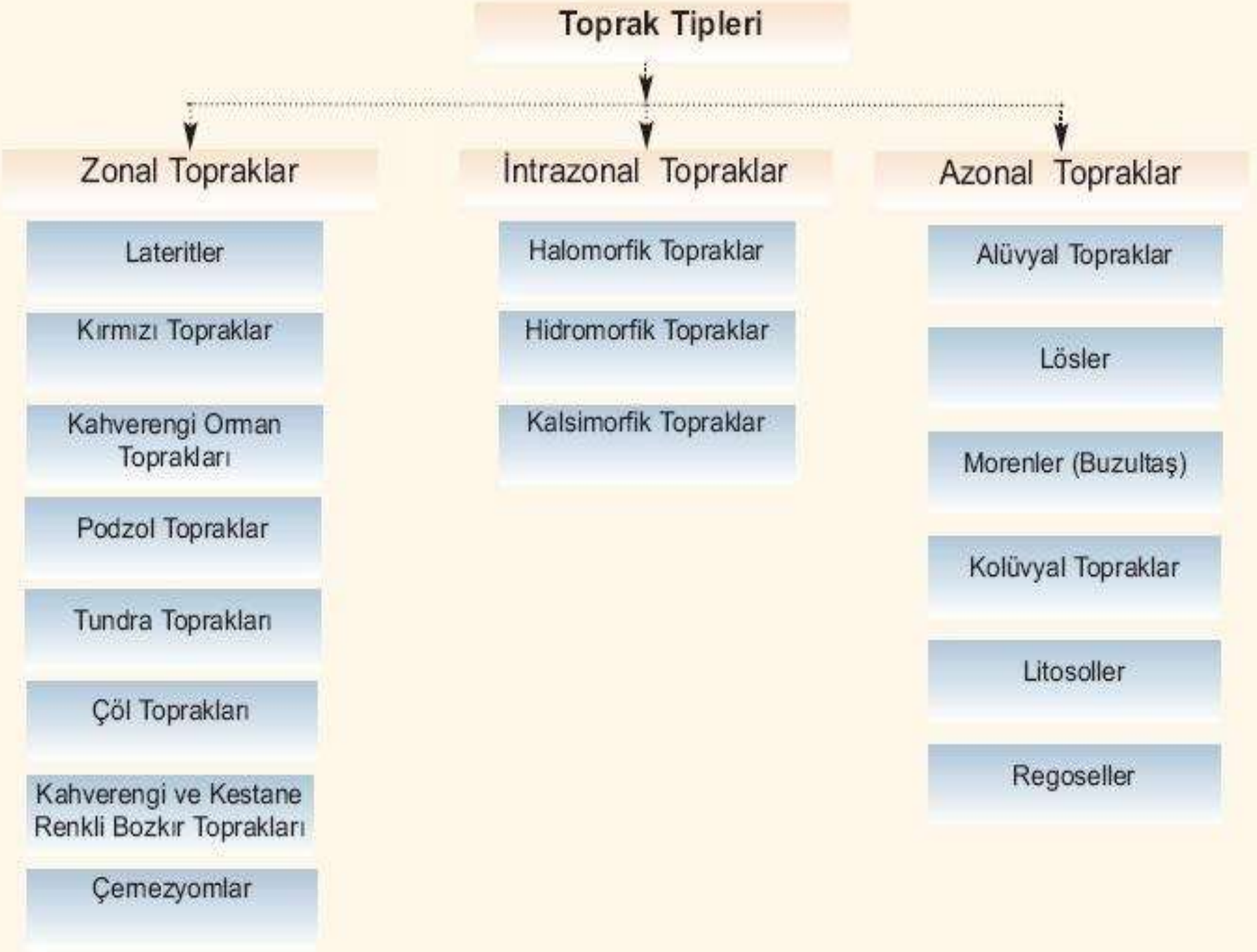
O (ORGANİK KAT)-> Organik kalıntıların bulunduğu koyu renkli kattır.

A HORİZONU -> Genellikle koyu renkli olup humus gibi maddelerin biriktiği katmandır. Yıkanma katı da denir.

B HORİZONU -> Birikim katmanıdır. Bazen humus bazen kil, demir gibi maddeler birikir. Genellikle kahverengi renklidir.

C HORİZONU-> Ana kayanın ayrışması ile oluşur. Ana kayanın özelliğini taşır. Ayrışma katıda denir:

D HORİZONU-> Parçalanmamış haldeki kayadır. Ana kaya katıda denir

Toprak Tipleri
Zonal Topraklar
İntrazonal Topraklar
Azonal Topraklar
Lateritler
Kırmızı Topraklar
Kahverengi Orman Toprakları
Podzol Topraklar
Tundra Toprakları
Çöl Toprakları
Kahverengi ve Kestane Renkli Bozkır Toprakları
Çemezyomlar
Halomorfik Topraklar
Hidromorfik Topraklar
Kalsimorfik Topraklar
Alüvyal Topraklar
Lösler
Morenler (Buzultaş)
Kolüvyal Topraklar
Litosoller
Regoseller

A- ZONAL TOPRAKLAR (YERLİ TOPRAKLAR)

- Düz veya az eğimli alanlarda oluşur.
- Ana kayanın yerinde ayrışmasıyla oluşur.
- İklim ve bitki örtüsünün etkisiyle oluşmuştur.
- Bulunduğu iklimin özelliğini yansıtır.
- Toprakta belirgin bir horizonlaşma (katmanlaşma) vardır. (A,B,C,D)

1.Terra Rossa (Kırmızı Akdeniz) Topraklar:

- Ülkemizde Matematik konumun etkisiyle görülür.
- Akdeniz ikliminin toprağıdır.
- Maki bitki örtüsü altında gelişmiştir.
- Kalker üzerinde oluşmuş bu topraklarda kireç oranı yüksektir.
- İçerdiği demir oksitten dolayı renkleri kırmızıdır.
- Sulama ve gübreleme ile tarımsal faaliyetler rahatlıkla yapılır.
- Ülkemizde Akdeniz Bölgesi ve Ege Bölgesi'nde yaygın olarak görülür
- Üzüm, mısır,pamuk,zeytin ve turunçgil tarımı yaygındır.

2.Kahverengi Orman Toprakları:

- Karadeniz iklim bölgesinin toprağıdır.
- Geniş yapraklı orman örtüsü altında gelişme göstermiştir.
- Toprağın üst kısmında organik madde birikimi fazladır. Bu yüzden tarımsal açıdan çok verimlidir.
- Karadeniz Bölgesi kıyıları ve Kuzey Marmara kıyılarında görülür.
- Fındık ve kivi tarımı yaygındır.

3.Podzol Topraklar:

- Soğuk ve nemli bölge toprağıdır.
- İğne yapraklı orman örtüsü altında gelişir.
- Külrengi topraklar olarak da bilinir.
- Humus bakımından fakirdir.
- Batı Karadeniz ve Doğu Karadeniz'in yüksek kesimlerinde görülür.

4.Kahverengi ve Kestane Renkli Bozkır Toprakları:

- Ilıman karasal iklimin(Step-Bozkır) toprağıdır.
- Toprakta yıkanma yetersiz olduğundan humus miktarı az, kireç ve tuz miktarı fazladır.
- Tahıl tarımına uygun topraklardır.
- Kahverengi bozkır toprakları, 250-400 mm arası yağış alır. Kestane rengi bozkır toprakları ise 400-600 mm arası yağış alır.
- İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da yaygındır.

5.Çernezyom Topraklar (Kara Topraklar):

- Yazları yağışlı karasal iklim koşullarında yetişen yüksek boylu çayırlar altında oluşan topraklardır.
- Sıcaklığın düşük olması nedeniyle çayır artıkları yeterince ayrışmadan toprak üzerinde kalır. Bu yüzden toprağın üst katı, siyah renklidir. Ancak düşük sıcaklıklardan dolayı tarım yapılamaz.
- Çernezyomlar bitki besin maddeleri bakımından zengindirler.
- Ot verimi yüksek olduğu için buralarda, yoğun olarak büyük baş hayvancılık yapılır.
- Kuzeydoğu Anadolu'da (Erzurum Kars Platosunda) görülür.

B.AZONAL TOPRAKLAR (Taşınmış Topraklar):

✓Bulundukları yerlerden akarsu, rüzgârlar ve buzullar tarafından taşınarak çukurluk alanlarda biriktirilen topraklardır.

✓Çeşitli yerlerden taşınıp geldiğinden bu tur topraklar verimlidir.

✓Bu topraklarda organik kalıntı ve humus oranı yüksektir.

✓Toprakta belirgin bir horizonlaşma yoktur.

✓Bulunduğu iklimin özelliklerini yansıtmaz.

1. Alüvyal Topraklar:

- Akarsuların taşıyıp biriktirdikleri malzemeler ile oluşan topraklardır.
- Delta ovaların toprakları alüvyondur.
- Mineral bakımından çok zengindir. Bu yüzden yoğun olarak tarımsal faaliyetler yürütülür.
- Akarsular tarafından taşınan materyaller ile sürekli yenilenir.
- Ayrıca iç bölgelerimizde akarsuyun yatak eğiminin azaldığı yerlerde biriken malzemeler ile oluşan topraklardır.
- Deniz kenarında oluşan delta ovalarda görülüğü gibi iç ovalarımızda da görülürler.
- Karadeniz kıyılarında; Bafra, Çarşamba ve Adapazarı ovaları
- Ege kıyılarında; Bakırçay, Gediz, Küçük ve Büyük Menderes ovaları
- Akdeniz kıyılarında; Çukurova, Amik Ovası, Silifke ve Antalya ovaları
- İç kesimlerde; Erzurum, Erzincan, Muş, Erbaa, Niksar ve Konya ovaları alüvyal toprakların geniş yer kapladığı alanlardır.

Alüvyal topraklar

2. Lösler:

- Rüzgârların taşıyıp biriktirdiği topraklardır.
- Çöllerde ve steplerde oluşur.
- Türkiye'de sık rastlanmazlar.
- Konya – Karapınar çevresinde görülür.

Lös toprak

Moren toprak

3. Morenler:

Buzulların taşıyıp biriktirdiği topraklardır.
Türkiye'de sık rastlanmazlar.

4.Kolüvyal Topraklar:

✓Sel sularının taşıyarak dağların eteklerinde biriktirdiği topraklardır.

✓Litosol topraklar iri malzemelerin hakim olduğu taşlı topraklardır.

✓Dağ kuşaklarımızın etekleri boyunca yaygındır. (Bursa, Akşehir,Aydın)

5.Regosol Topraklar:

➢Volkanlardan çıkan kum boyutundaki malzemeler veya dağ eteklerindeki kumlu depolar üzerinde oluşan topraklardır.

➢Oluşumunda iç kuvvetler ve dış kuvvetler etkilidir.

➢Ağrı, Van, Nevşehir ve volkanik araziler çevresinde görülür.

➢Üzüm ve patates tarımı yaygın olarak yapılır.

C. İNTRAZONAL TOPRAKLAR

- Anakaya ve topografyanın etkisiyle oluşmuşlardır.
- Toprak horizonları tam olarak gelişmemiştir.

1.Halomorfik Topraklar:

- Tuzlu topraklardır
- Kurak ya da yarı kurak iklim bölgelerinde oluşurlar.
- Türkiye'de en çok Tuz Gölü çevresi ve Konya ovasında görülürler.
- Tarıma elverişli değildir.
- Solonçak ve solonetz topraklarda tuzlu topraklardır.

2.Hidromorfik Topraklar:

- Bataklıklarda veya taban suyu seviyesinin yüksek olduğu yerlerde görülen topraklardır.
- Ülkemizde delta ovaları çevresindeki bataklıklarda yaygındır.

Hidromorfik topraklar

3.Kalsimorfik Topraklar:

Kireçli olan bu topraklar ikiye ayrılırlar;

➢a.Vertisoller (Dönen Topraklar):

- ➢Eski göl tabanlarında killi ve kireçli depolar üzerinde oluşurlar.
- ➢Anadolu'da " Taş Doğuran " , " Kepir " ya da " Karakepir ismi ile anılırlar.
- ➢Bu topraklarda her ne kadar düşük yağış nedeniyle nem eksikliği görülse de sulama ile çok verimli tarım topraklarına dönüşürler.
- ➢Özellikle Trakya'da ve Güney Marmara' nın bazı ovalarında görülürler.
- ➢Trakya'da tarımı yapılan ayçiçeği için uygun topraklardır

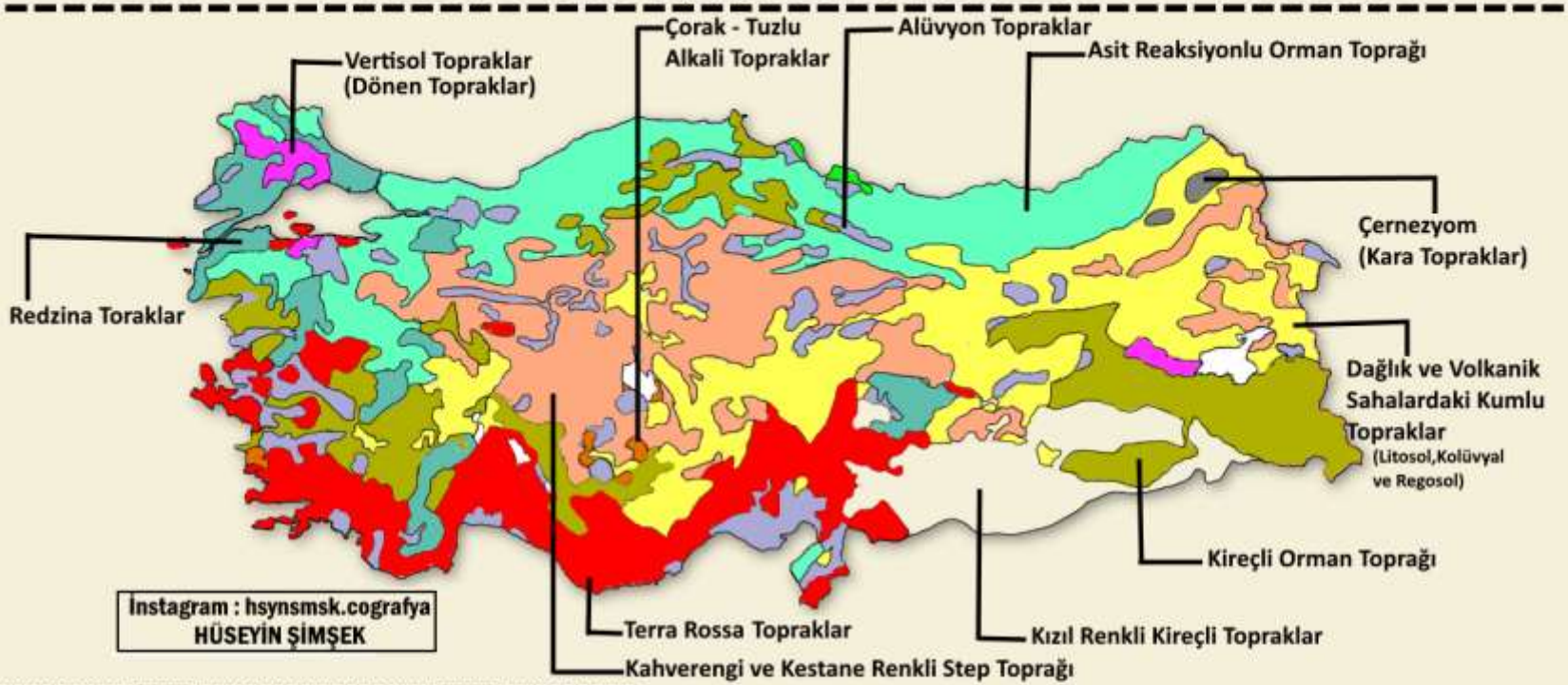
Vertisol topraklar

b.Rendzinalar:

- Yumuşak kireçtaşları üzerinde oluşan bu topraklar koyu renkli ve kireçlidir.
- Ege, Marmara ve İç Anadolu Bölgesinde yaygındır.
- Yoğun olarak tahıl tarımının yapıldığı topraklardır.

TOPRAK TİPLERİ

TOPRAK OLUŞUM SÜREÇLERİ

Kimyasal Çözülme: Suyun etkisiyle kayaçların parçalanmasıdır. Yağış ve nemliliğin fazla olduğu yerlerde fazladır. (Kıyılar)

Fizikel (Mekanik) Çözülme: Sıcaklık farkının etkisiyle meydana gelen çözülmedir. Günlük ve yıllık sıcaklık farkının fazla olduğu iç bölgelerde görülür.

NOT: Kimyasal çözülme arttıkça toprak oluşumu hızlanır. Bu yüzden yağışın fazla olduğu yerlerde toprak kalınlığı daha fazladır. Fiziksel çözülmenin olduğu yerlerde ise toprak oluşumu yavaştır. Buna bağlı olarak toprak kalınlığı azdır.

Humus : Toprağın içindeki organik maddelerdir. Humus arttıkça toprağın verimi artar. Rengi koyulaşır.

NOT! Bir yörede yağışın fazla olması toprakların A katmanındaki materyallerin yıkanarak B katmanında birikmesine neden olur. Bu nedenle bol yağışlı yerlerdeki topraklar tuz, kireç ve humus bakımından oldukça fakirdirler.

Toprak Katmanları (Horizonları)

Toprak horizonları belirgin olan topraklar : **Zonal (Yerli)**
Toprak horizonları bulunmayan topraklar : **Azonal (Taşınmış)**
A ve C horizonları belirgin olan topraklar : **İntrazonal**

Zonal Topraklar: **İklim ve bitki örtüsü**
Azonal Topraklar: **Dış kuvvetler** etkisiyle oluşur.
İntrazonal Topraklar: **Anakaya ve Topografya**

UYARI! Taşınmış topraklar dış kuvvetler tarafından oluşturuldukları için bulundukları alanlardaki ana kaya ve iklim özellikleri hakkında bilgi vermezler.

NOT! Bir yörede yağışın fazla olması toprakların A katmanındaki materyallerin yıkanarak B katmanında birikmesine neden olur. Bu nedenle bol yağışlı yerlerdeki topraklar tuz, kireç ve humus bakımından oldukça fakirdirler.

1.Türkiye'de toprak çeşitliliğinin fazla olmasının nedenleri arasında:

I. Orta Kuşakta yer alması
II. İklimin kısa mesafelerde değişmesi
III. Litolojik çeşitliliğin fazla olması

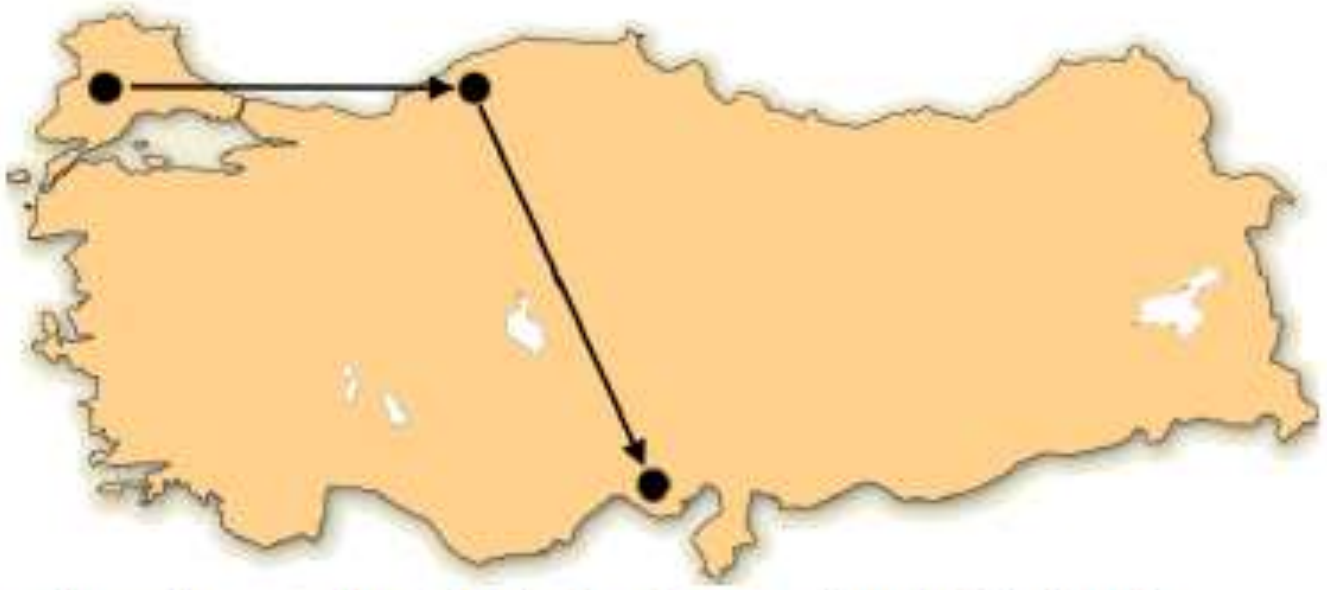
Hangileri yer alır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) II ve III
D) I ve III
E) I, II ve III

2. Türkiye'de en yaygın görülen toprak step topraklarıdır. Bu durumun başlıca sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Humus bakımından fakir olması
B) Toprakların yıkanmış olması
C) Türkiye'nin yarımada olması
D) Türkiye'nin Orta Kuşakta yer alması
E) Türkiye'de dağların denize paralel uzanması

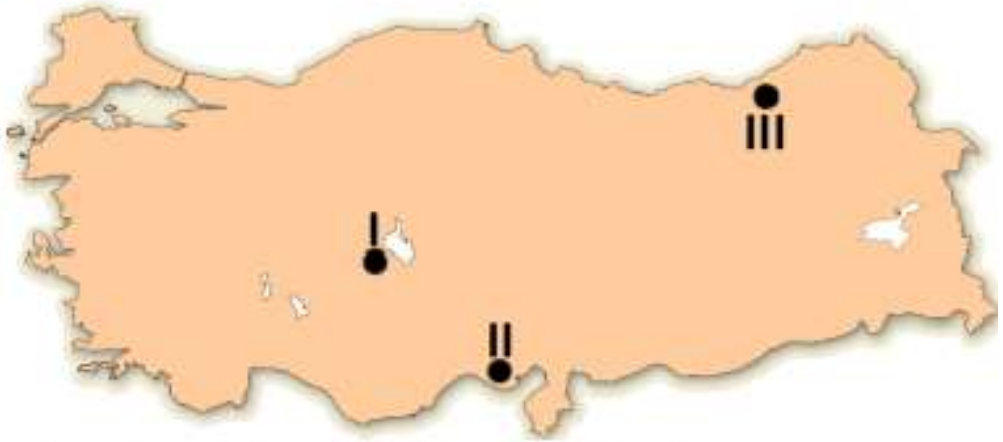
3.

Yukarıda verilen doğrultuda verilen doğrultuda hareket eden bir kişi sırasıyla hangi toprakları görür?

A) Redzina – Podzol – Terra/Rossa
B) Podzol – Vertisol – Kolüvyon
C) Regosol – Podzol – Terra/Rossa
D) Vertisol – Podzol – Alüvyon
E) Kahverengi Orman Top. – Podzol – Regosol

4.

Yukarıda verilen alanlarla ilgili olarak:

I. Numaralı alanda bitki yetişmez.

II. Numaralı alanda kireçtaşı üzerinde gelişme gösteren demir oksit bakımından zengin topraklar bulunur.

III. Numaralı alanda yüksek kesimlerde iğne yapraklı orman örtüsü altında gelişme gösteren podzol topraklar bulunur.

Hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) II ve III
D) I ve III
E) I, II ve III

5. Aşağıda bazı merkezler ve bu merkezlerde yaygın olarak görülen topraklar eşleştirilmiştir. Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Zonguldak – Podzol
B) Edirne – Vertisol
C) Adapazarı –Alüvyon
D) Kars –Çernezyom
E) Samsun – Regosol

6. Aşağıdaki akarsuların hangisinin aktığı litolojik yapı nedeniyle yatağında biriken alüvyon miktarının daha az olması beklenir?

A) Sakarya
B) Kızılırmak
C) Yeşilırmak
D) Seyhan
E) Aksu

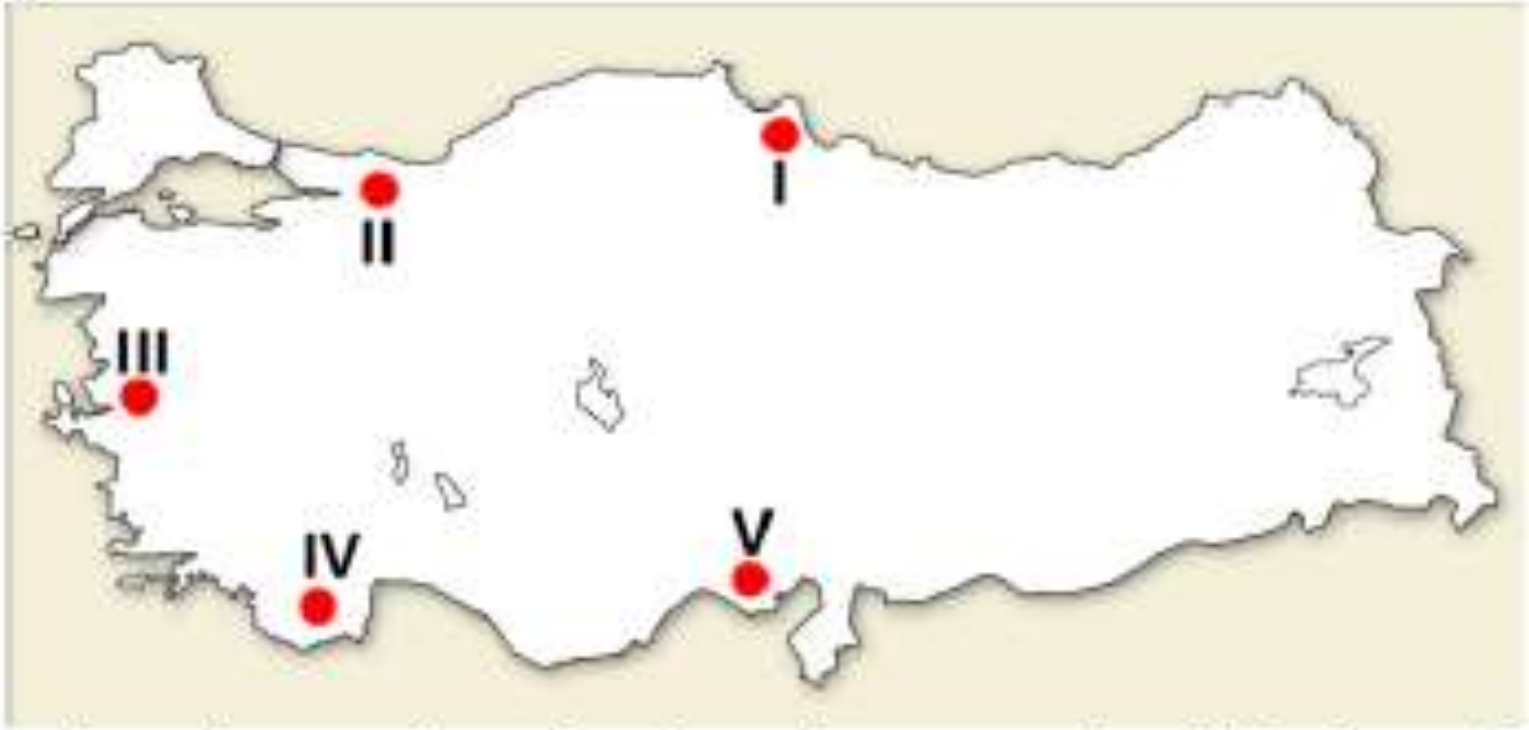
10.

Yukarıda verilen sahaların hangisinde bulunan toprakta belirgin bir horizonlaşma bulunmaz?

A) I ve II
B) II ve III
C) I ve III
D) III ve IV
E) II ve IV

8.

Yukarıda verilen alanların hangisinde diğerlerinden farklı bir toprak tipi görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9.Aşağıda bazı topraklar üzerinde yaygın olarak yetiştirilen tarım ürünleri eşleştirilmiştir. Buna göre eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Terra Rossa Topraklar – Zeytin

B) Bozkır Topraklar – Buğday

C) Alüvyal topraklar – Yulaf

D) Regosol topraklar – Üzüm

E) Vertisol Topraklar – Ayçiçeği

12.

I. Erzurum – Kars Platosundaki Çernezyom

II. Teke Platosundaki – Terra Rossa

III. Çukurova'daki – Alüvyon

IV. Bursa Ovasındaki – Kolüvyal

Yukarıda verilen toprakların hangisinin oluşumunda iklim ve bitki örtüsü etkilidir?

A) I ve II

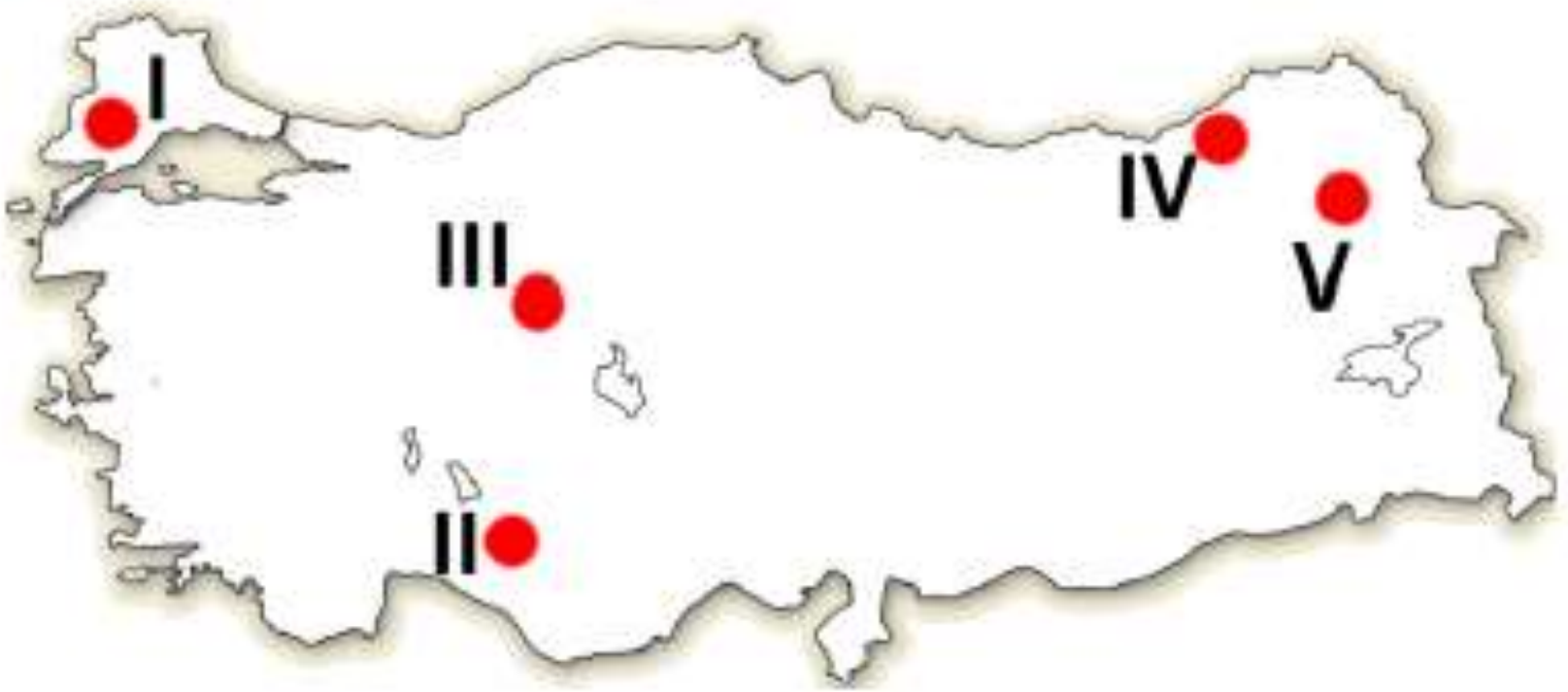
B) II ve III

C) I ve III

D) III ve IV

E) II ve IV

16.

Yukarıda verilen hangi alanda bulunan toprak tuz ve kireç bakımından fakir ve asidik özellik gösterir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14.

I. Mutlak Konum

II. Litolojik Yapı

III. Türkiye'nin Orta Kuşakta Yer Alması

Akdeniz Bölgesinde terra rossa toprakların görülmesinde yukarıda verilenlerden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) II ve III

D) I ve III

E) I, II ve III

18.

I. Redzina

II. Vertisol

III. Halomorfik

Yukarıda verilen toprak tiplerinden hanginin oluşmasında anakaya ve topografya koşulları etkili olmuştur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) II ve III

D) I ve III

E) I, II ve III

17. Türkiye'nin toprak özellikleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Doğu Karadeniz'in yüksek kesimlerinde iğne yapraklı ağaçlar ve podzolik topraklar görülür.

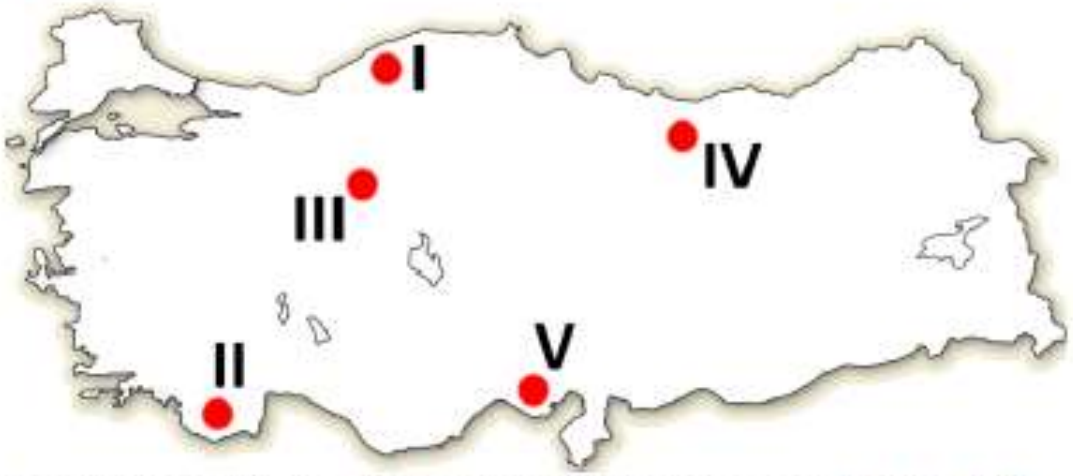
B) Trakya'da bulunan topraklar kil bakımından zengindir. Sulama ile bu toprak üzerinde tarım yapılabilir.

C) Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yanlış sulama yöntemleri sebebiyle toprakta tuzlanma problemi yaşanmaktadır.

D) Türkiye'de alüvyon topraklar sadece akarsuların denize döküldüğü kıyılarda görülür. Delta oluşturmayan akarsularda alüvyon toprak görülmez.

E) İç Anadolu'da kumlu depolar üzerinde gelişen regosol topraklar verimlidir. Bu toprağın oluşumunda iç kuvvetlerin etkisinden söz edilebilir.

13.

Yukarıda verilen alanlarda görülen topraklar ile ilgili açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) I – Humus bakımından fakir iğne yapraklı ormanlar altında gelişme gösteren kül rengi topraklardır.

B) II – Kalker üzerinde gelişen bu topraklar demir oksit açısından zengindir.

C) III – Yağış azlığından dolayı toprakta kireç ve tuz oranı azdır. Tahıl tarımına uygundur.

D) IV – Orman örtüsü altında gelişen asit reaksiyon gösteren bu topraklarda humus oranı yüksektir.

E) V – dış kuvvetlerin etkisiyle oluşan bu toprakta belirgin bir katmanlaşma görülmez.

15. Aşağıda verilen toprak tiplerinden hangisine bütün bölgelerimizde rastlanır?

A) Terra Rossa

B) Podzol

C) Alüvyon

D) Redzina

E) Vertisol

1.

Yukarıdaki haritada taranarak verilen topraklar için:

I. Azonal toprak grubu içerisinde yer alır.

II. Volkanik arazi üzerinde gelişmiş mineral oranı yüksektir.

III. Tarımda kullanılamayan topraklardır.

IV. Topraktaki ayrışma tamamlanmış toprak ince tanelerden oluşmaktadır.

Hangileri doğrudur?

A) I ve II
B) II ve III
C) I ve III
D) III ve IV
E) II ve IV

4.

Yukarıda verilen merkezlerin toprak özellikleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) I – numaralı alanda bulunan toprak dönen topraklar olarak da bilinir. Yüksek kil içeriğine sahip topraklar olup işlenmesi zordur.

B) II – numaralı toprak yamaçlardan akarsular tarafından taşınan malzemenin eğim azalmasına bağlı olarak birikmesiyle oluşan kolüvyal topraklardır.

C) III- numaralı alanda bulunan topraklarda tuzlaşma ve çoraklaşma gibi problemler görülür.

D) IV – numaralı toprak mineral bakımından zengin olup, oluşumunda iklim ve bitki örtüsü etkilidir. Toprakta katmanlar belirgin şekilde oluşmuştur.

E) V – numaralı alanda yüksek kesimde aşırı yıkanmaya bağlı olarak podzolleşme görülür.

5.Ülkemizde:

- Dönen toprak
- Taş doğuran toprak
- Kepir veya Karakepir

Olarak bilinen toprak aşağıda verilen alanların hangisinde yaygın olarak görülmektedir?

A) Nevşehir Çevresi
B) Erzurum – Kars Platosu
C) Akdeniz Kıyıları
D) Ergene Havzası
E) Batı Karadeniz

2.

Yukarıda verilen alanlarla görülen toprak çeşitleri eşleştirilirse hangisi yanlış olur?

A) I – Vertisol
B) II - Podzol
C) III – Terra Rossa
D) IV – Alüvyon
E) V – Laterit

3. Türkiye topraklarının genelinde görülen en büyük sorun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tuzlanma
B) Kuraklık
C) Erozyon
D) Verimsizlik
E) Heyelan

6. Aşağıda verilen alanların hangisinde görülen topraklarda toprak katmanları belirgin olarak görülmez?

A) Teke platosu
B) Batı Karadeniz
C) Çukurova
D) Erzurum – Kars platosu
E) Ankara ovası

7.

Yukarıda bir toprak çeşidinin Türkiye'deki dağılışı gösterilmiştir. Bu toprak tipiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Akarsu faaliyetleri sonucu oluşmuşlardır.
B) Toprağın oluşumunda iklim ve bitki örtüsünün etkisi olmamıştır.
C) Toprakta belirgin bir horizonlaşma (Katmanlaşma) görülür.
D) Türkiye'nin tüm bölgelerinde görülebilmektedir.
E) Mineral bakımından zengin bu topraklar sanayi bitkilerinin tarımı için son derece uygundur.

10. Aşağıda bazı topraklar ve yaygın olduğu kentler eşleştirilmiştir. Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Vertisol – Edirne
B) Regosol – Nevşehir
C) Alüvyon – Samsun
D) Podzol – Zonguldak
E) Çernezyom – Iğdır

11.

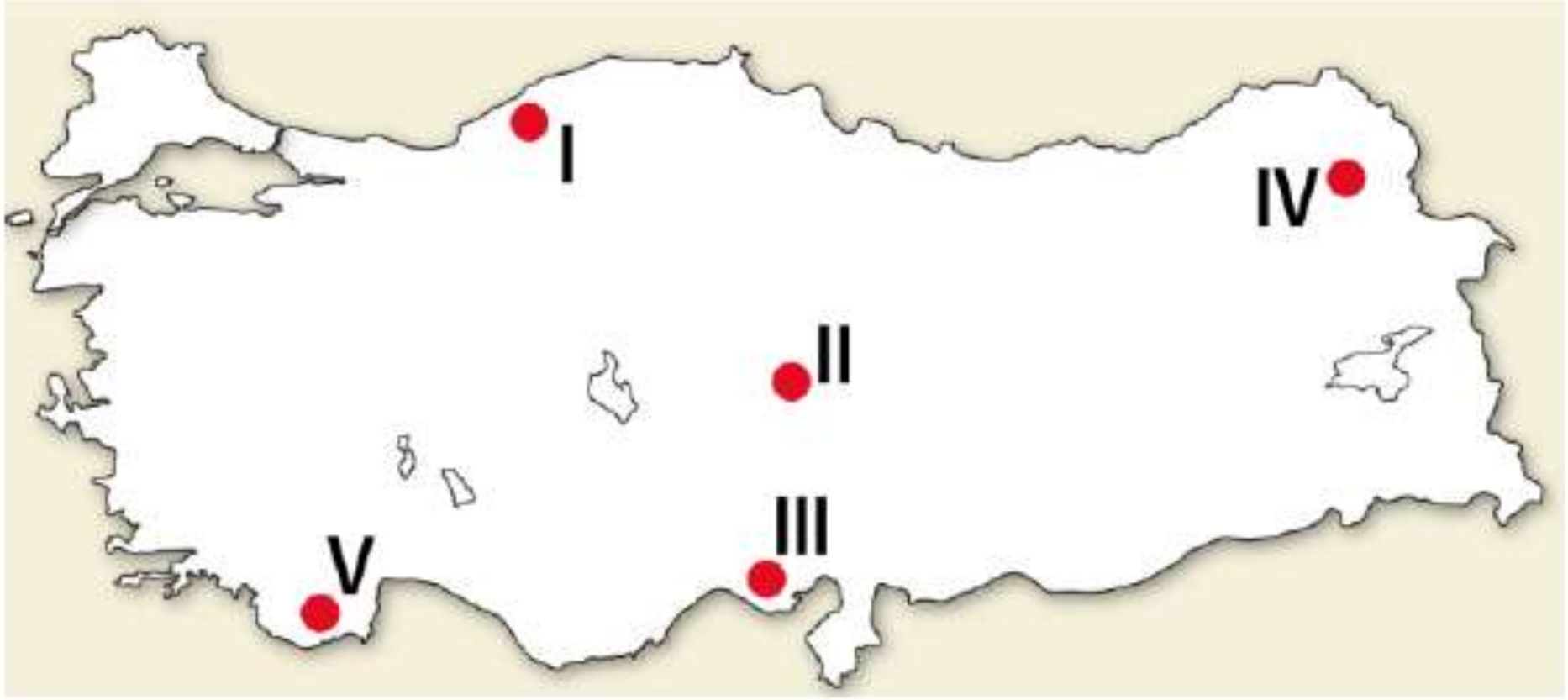
Yukarıda verilen merkezlerin hangisinde:

- Mineral bakımından zengin topraklardır.
- Oluşumunda iç kuvvetler etkilidir.
- Azonal topraklardır.
- Üzerinde üzüm tarımı yoğun olarak yapılır.

Yukarıda özellikleri verilen topraklar görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8.

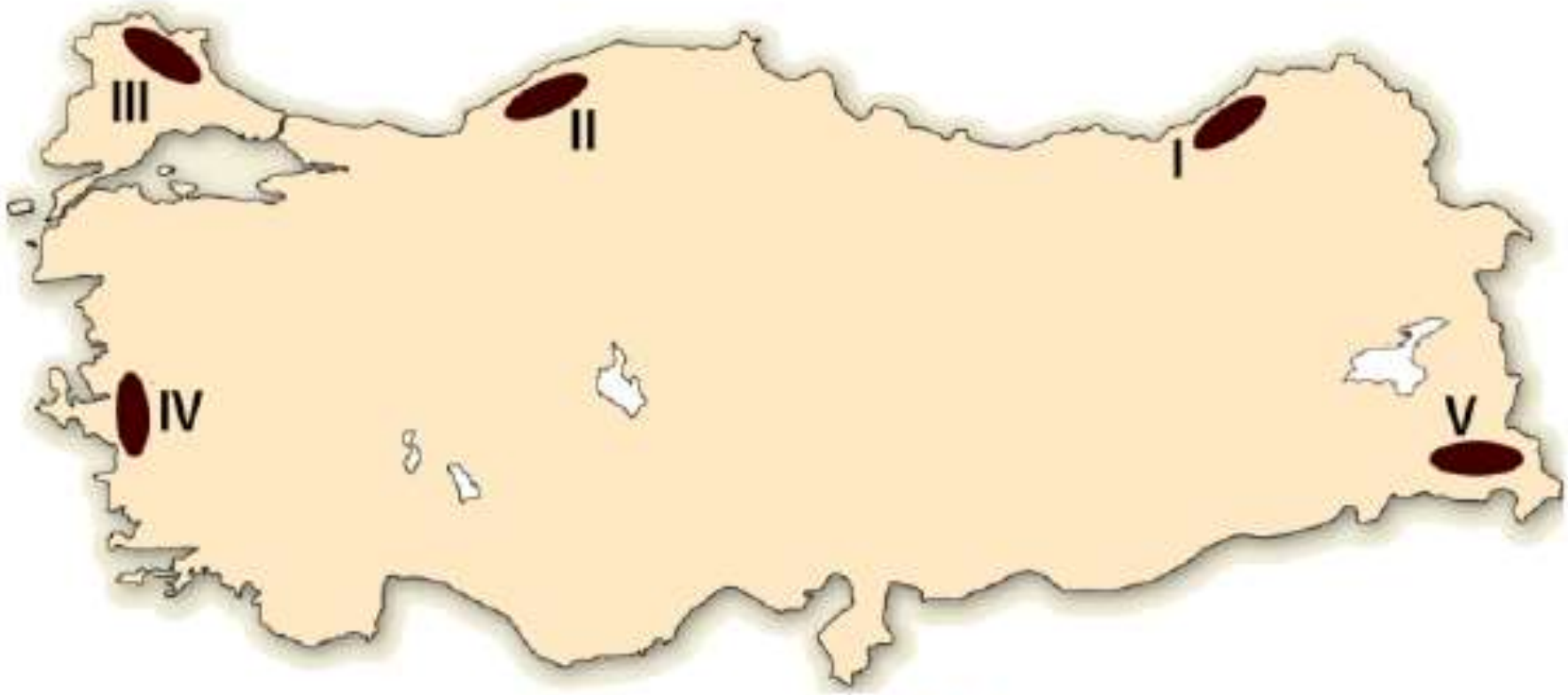
Yukarıda verilen alanların hangisinde yaygın görülen toprağın bulunmasında matematik konum etkilidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıda verilen alanlardaki toprakların hangisinin kireç ve tuz bakımından daha fakir olması beklenir?

A) Yıldız Dağlarının kuzey yamaçları
B) Toros Dağlarının kuzey yamaçları
C) Canik Dağlarının güney yamaçları
D) Menteşe dağlarının kuzeydoğu yamaçları
E) Konya Ovası

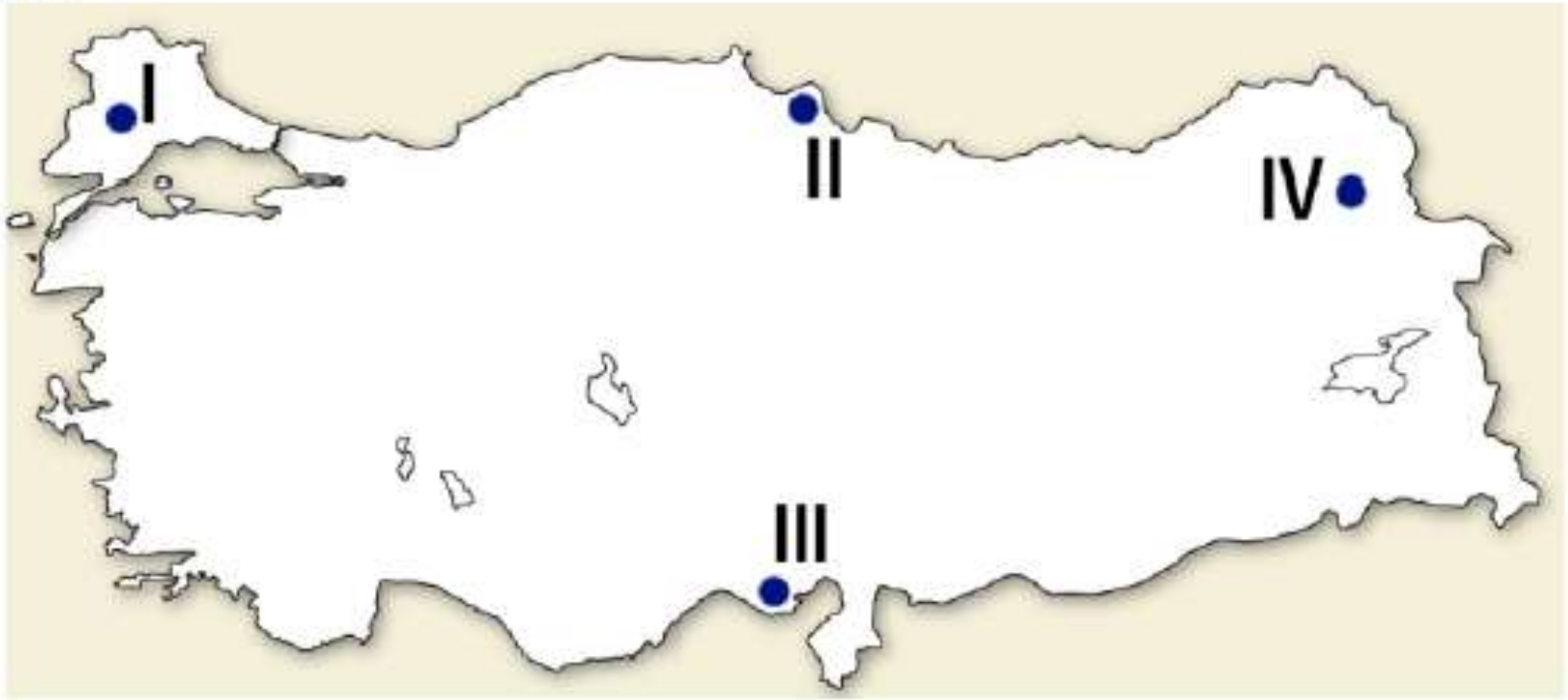
12.

Yukarıda verilen alanların hangisinde toprak oluşumunda kimyasal çözülme daha hızlı meydana gelir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16.

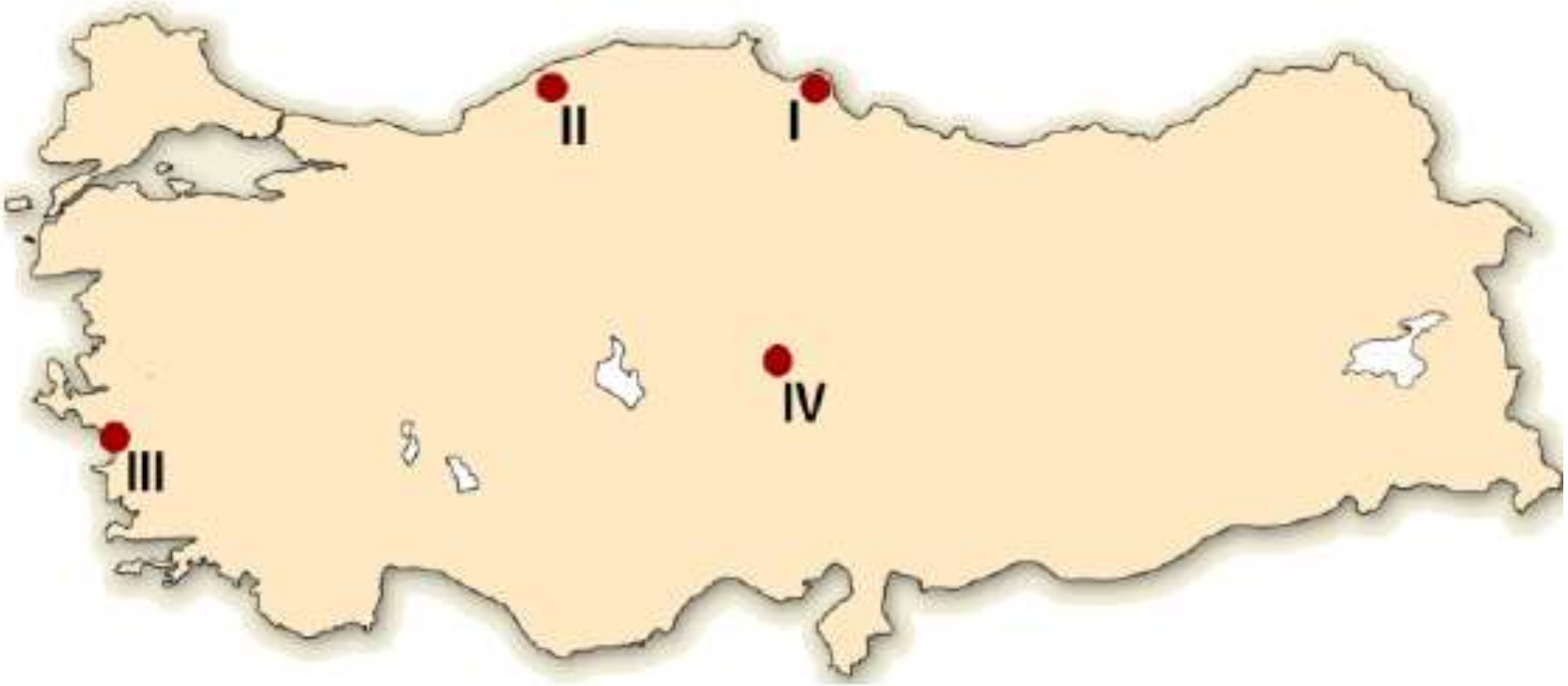

Yukarıda verilen işaretli merkezlerin hangisinde bulunan toprağın oluşumunda o alanda bulunan anakayanın rolü olmamıştır?

A) I ve II B) II ve III C) I ve III

D) III ve IV E) II ve IV

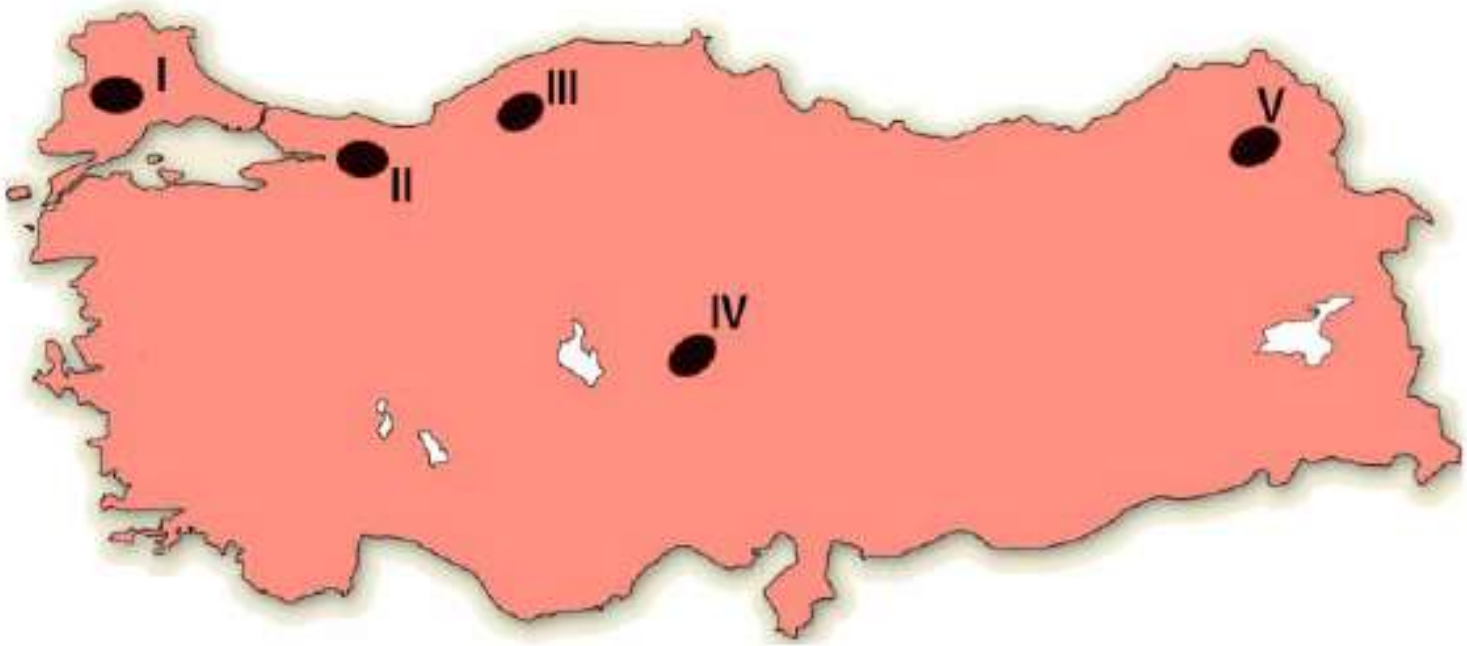
17.

Yukarıda verilen alanların hangilerinde bulunan toprak tipleri birbirine daha benzerdir?

A) I ve II B) II ve III C) I ve III

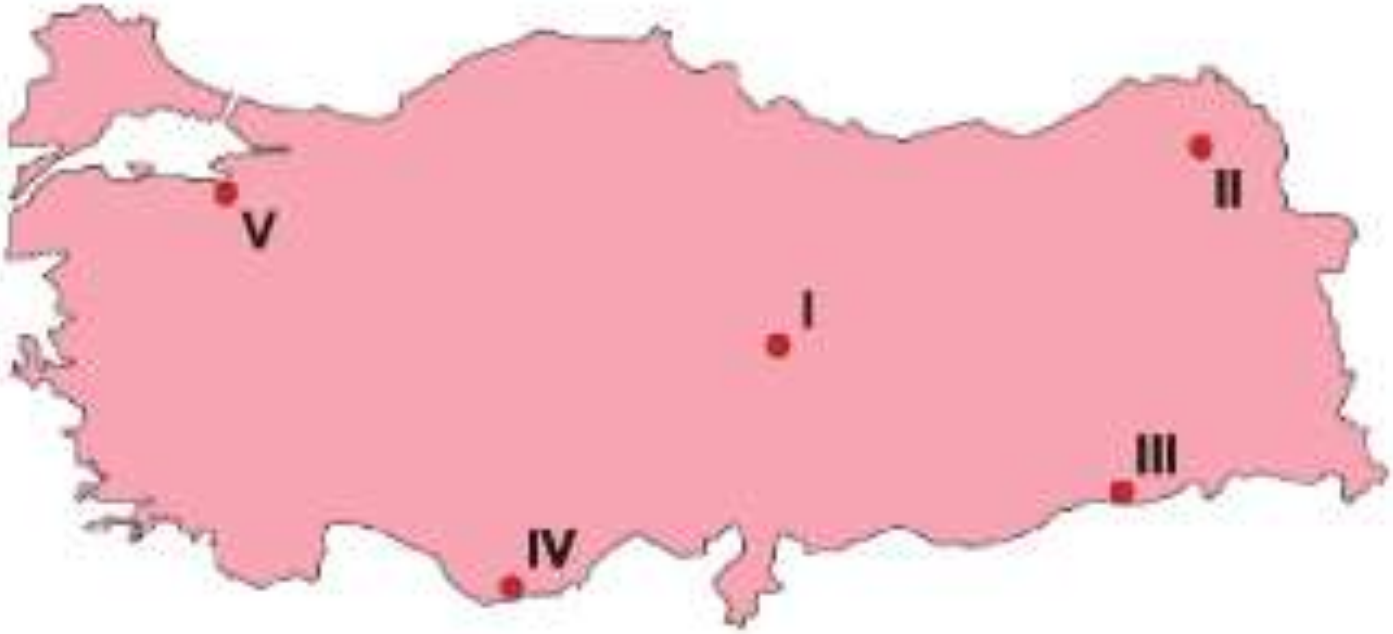
D) III ve IV E) II ve IV

Yukarıda bazı alanlar taranarak verilmiştir. Aşağıdaki numaralı alanlar ile ilgili eşleştirmeler yapılmıştır. Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I - Dönen Topraklar
B) II - Alüvyon Topraklar
C) III - Kahverengi Step Toprağı
D) IV - Regosol Topraklar
E) V - Kara Topraklar

Toprağın üst kısmında bulunan, çürümüş bitki ve hayvanlardan oluşmuş verimli kısma humus denir. Topraktaki humus oranının artması rengi koyulaştırır.

Buna göre, yukarıdaki harita üzerinde işaretli yerlerden hangisinde, toprağın rengi daha koyudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Türkiye'de görülen iklim tipleri düşünüldüğünde, aşağıdaki toprak çeşitlerinden hangisi, Türkiye'de bulunmaz?

A) Kahverengi orman

B) Çernezyom

C) Terra - Rosa

D) Podzol

E) Tundra

Atmosferdeki nem oranının az olduğu yerlerde toprak oluşumu daha yavaştır.

Merkez	Gece	Gündüz
I	8	29
II	18	26
III	2	34
IV	10	25
V	19	31

Buna göre, yukarıda gece ile gündüz sıcaklıkları verilen merkezlerden hangisinde toprak oluşumunun daha yavaş olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

- Humus oranının fazla olduğu, karasal iklim bölgesinin koyu renkli verimli toprağıdır.
- Akarsular tarafından taşınan topraklardır.
- Erozyona uğramış yamaçların eteklerinde oluşan kumlu topraklardır.
- Eski göl tabanlarında kireçli depolar üzerinde oluşan topraklardır.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisinin tanımı, yukarıda verilmemiştir?

A) Çernezyom B) Alüvyal C) Lös

D) Kolüvyal E) Rendzina

Anakaya ve yerşekillerinin etkisiyle oluşan topraklara intrazonal toprak denir.

Bu toprak tiplerinin daha çok görüldüğü yerlerle, harita üzerinde işaretlenmiş bölgeler, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Hidromorfik	Kalsimorfik	Halomorfik
B)	Halomorfik	Kalsimorfik	Hidromorfik
C)	Kalsimorfik	Hidromorfik	Halomorfik
D)	Hidromorfik	Halomorfik	Kalsimorfik
E)	Halomorfik	Hidromorfik	Kalsimorfik

Yukarıda Türkiye haritasında gösterilen yerlerde görülebilecek ortak toprak tipi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Kahverengi orman toprakları

B) Kestane renkli step toprakları

C) Terra - Rosa

D) Alüvyal topraklar

E) Çernezyomlar

Dış kuvvetlerce taşınan topraklara azonal toprak denir. Bu topraklar, yerli anakayanın ayrışmasıyla oluşmadığı için horizonlaşma görülmez.

Buna göre, harita üzerinde verilen yerlerden hangisinin toprağında horizonlaşma görülmez?

A) Teke Yarımadası

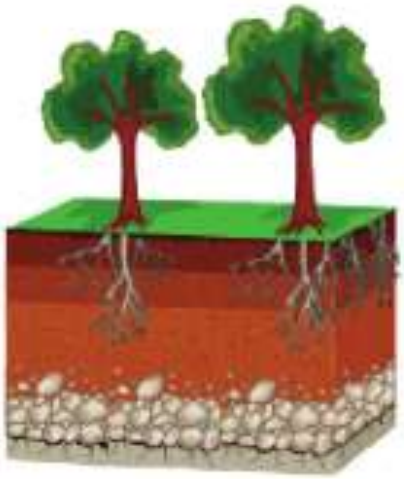
B) Çukurova

C) Küre Dağları

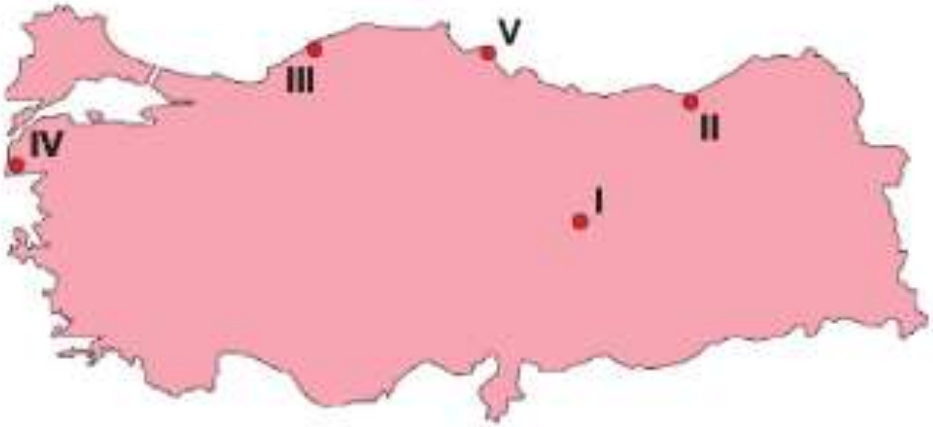
D) Rize Yöresi

E) Biga Yarımadası

4.

Yukarıdaki şekilde bir toprak kesitinden alınan horizonlar gösterilmiştir. Horizonlaşma zonal topraklarda oluşmaktadır.

Buna göre, harita üzerinde işaretlenmiş olan yerlerden hangisinde, toprakta horizonlaşma görülmemektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Sosyal medya hesaplarımız

İnstagram : hsynsmsk.cografya ve hsynhoca.guncel

Telegram : t.me/kpsscografya18